

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองต่อพฤติกรรมจัดการตนเองและระดับฮีโมโกลบินเอวันซีของผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2

ผู้เขียน นางพัชรี อ่างบุญตา

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ลินจง โปธิบาล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ นพ. ฉัฐพงศ์ โฆษชุมชนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

โรคเบาหวานเป็นภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังสำคัญที่ผู้ป่วยต้องสามารถจัดการตนเองเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองต่อพฤติกรรมจัดการตนเองและระดับฮีโมโกลบินเอวันซีในผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 จำนวน 52 ราย ที่รับการรักษาที่คลินิกโรคเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลแม่แตง รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด และสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 26 รายโดยให้มีลักษณะใกล้เคียงกันในเรื่องเพศ อายุ คะแนนพฤติกรรมจัดการตนเอง ระดับฮีโมโกลบินเอวันซี กลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเอง คู่มือการจัดการตนเองสำหรับผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวาน แบบวัดพฤติกรรมจัดการตนเอง และแบบวัดการรับรู้สมรรถนะแห่งตนที่ผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติทดสอบที่

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนพฤติกรรมจัดการตนเองของผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ และภายหลังได้รับโปรแกรมดังกล่าวกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนพฤติกรรมจัดการตนเองดีกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ระดับฮีโมโกลบินเอวันซีของผู้สูงอายุที่เป็น

โรคเบาหวานชนิดที่ 2 กลุ่มที่ได้รับโปรแกรมสนับสนุนการจัดการตนเองต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติและภายหลังได้รับโปรแกรม กลุ่มตัวอย่างมีระดับฮีโมโกลบินเอวันซีต่ำลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ผลการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการสนับสนุนการจัดการตนเองมีผลให้ผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานมีพฤติกรรมจัดการตนเองเพิ่มขึ้นและมีระดับฮีโมโกลบินเอวันซีต่ำลง ซึ่งพยาบาลสามารถใช้โปรแกรมนี้เป็นแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานเพื่อให้สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดอย่างมีประสิทธิภาพได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

Thesis Title Effects of a Self-management Supporting Program on Self-management Behaviors and Hemoglobin A1C Level Among Elders with Diabetes Type 2

Author Mrs. Patcharee Angboonta

Degree Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Linchong Pothiban Advisor

Associate Professor Natapong Kosachunhanun, M.D Co-advisor

ABSTRACT

Diabetes is a major chronic illness where the patients need to be able to manage themselves in order to obtain a normal blood glucose level. This experimental research aimed to examine the effect of a self-management supporting program on self-management behaviors and hemoglobin A1C level among 52 elders with diabetes type 2, attending the diabetic clinic, out patient department, Maetang hospital. Data were collected during February to May 2012. The subjects were purposively selected based on the inclusion criteria and were randomly assigned in equal numbers into experimental and control groups. The similarity between groups in terms of gender, age, self- management behaviors scores and hemoglobin A1C level was assured. The subjects in the experimental group received the self- management supporting program developed by the researcher, while the control group received routine nursing care. The research instruments consisted of the Self- management Supporting Program, the Self- management Behavior Handbook of the Elders with Diabetes, Demographic Data Recording Form, Self- management Behaviors Scale and Self- management Self-efficacy Scale. Data were analyzed using descriptive statistics and t-test.

The results of this study revealed that the self-management behaviors scores of elders with diabetes mellitus type 2 who received the self- management supporting program were significantly higher than those who received routine nursing care and after participating in the program, the self-management behaviors scores of elders with diabetes mellitus type 2 were significantly higher ($p < .001$). Also hemoglobin A1C levels of elders with diabetes mellitus type 2 who received the self- management supporting program were significantly lower than that of elders received routine nursing care and after participating in the program, hemoglobin A1C levels of elders with diabetes mellitus type 2 had significantly decreased ($p < .05$).

The results from this study indicate that the self-management supporting program can enhance self-management behaviors and decrease hemoglobin A1C level of elders with diabetes mellitus type 2. Therefore, nurses can use the program to guide care of the elders with diabetes mellitus in order to effectively control their blood glucose level.